

1

Pleegzorg West-Vlaanderen verzorgt de begeleiding voor volwassenen met een handicap en/of een psychiatrische problematiek die in een gastgezin verblijven. Afhankelijk van de individuele situatie kan een volwassene met een beperking en/of een psychiatrische stoornis beroep doen op de verschillende modules van pleegzorg. Gastgezinnen ondersteunen hierbij deze mensen om een goede thuis te vinden, hetzij in een doorlopende plaatsing, hetzij in weekends of vakanties! Samen schrijven zij met hun pleegvast een uniek en boeiend verhaal. Met moeilijkheden en grenzen. Maar even vaak ook met ervaringen die het leven van een pleegvast of een gastgezin verrijken.

Gasten-tal

Op 31/12/2018 begeleidde het West-Vlaamse team Volwassenen 146 pleeggasten. West-Vlaanderen heeft -in vergelijking met de andere provincies- relatief veel pleeggasten in begeleiding. Het aandeel pleeggasten op het totaal aantal unieke personen in pleegzorg is 10,35% eind 2018. Daarmee zakt het aandeel van de pleeggasten tegenover 2017. Toch kennen we een groei van 8,15% onder de pleeggasten in 2018. Het lager aandeel van pleeggasten ondanks de stijging in aantal gasten kan verklaard worden door de enorme toename aan pleegkinderen/-jongeren in 2018 (zie themafiche pleegkinderen en begeleidingen).

In 2018 kwamen in totaal 24 nieuwe pleeggasten bij, tegelijkertijd waren er 18 pleeggasten waarvoor pleegzorg eindigde.

Vanuit onze eigen registratie weten we dat er in 2018 behalve pleeggasten, dit wil zeggen volwassenen met een beperking of psychische kwetsbaarheid, ook 99 pleegkinderen of -jongeren (-18 jarigen) met een beperking door onze dienst begeleid werden. In de loop van 2018 gingen van deze minderjarigen twaalf 18 jarigen over naar de meerderjarigenwerking (+18 jarigen die niet in voortgezette hulpverlening bij meerderjarigheid geplaatst zijn) en werden pleegvast.

De pleeggasten verblijven voornamelijk in een langdurige en continue pleegplaatsing. Zo zijn er heel wat gasten die langer dan 20 jaar in een pleeggezin verblijven. Op 31/12/2018 verblijven van de 146 pleeggasten 122 in een perspectiefbiedende pleegplaatsing, 6 in een perspectiefzoekende module en 18 pleeggasten krijgen een ondersteunend

aanbod. Eveneens kregen op 31/12/2018 zeven pleeggasten extra ondersteuning via behandelingspleegzorg voor volwassenen.

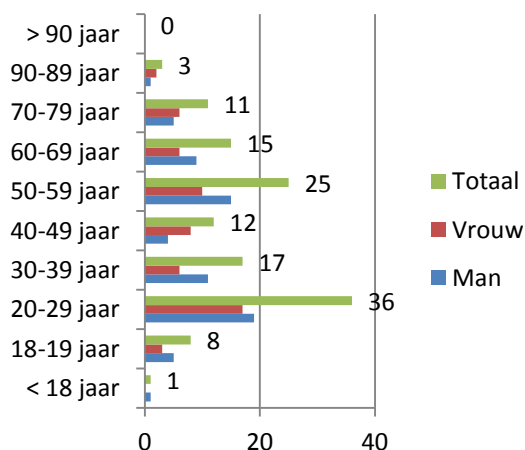
Gasten-profiel

De man-vrouw verhouding van de pleeggasten is 55% mannen en 45% vrouwen. In concrete cijfers betekent dit 81 mannen en 65 vrouwen op 31/12/2018. Deze verhouding is dezelfde als deze van 2017. Evenwel keerde deze geslachtsratio zich geleidelijk om: in 2014 was het aandeel van de mannen onder de pleeggasten 48% en dat van de vrouwen 52%.

Duidelijker dan bij de minderjarigen neemt het aantal mannen onder de pleeggasten in West-Vlaanderen toe. Reeds enige jaren zijn er meer mannen dan vrouwen die als pleegvast starten: in 2018 waren er 19 nieuwe mannelijke pleeggasten en 5 nieuwe vrouwelijke pleeggasten. In 2018 eindigde pleegzorg weliswaar voor 15 mannelijke pleeggasten en voor 3 vrouwelijke pleeggasten. Behalve een groeiend aandeel mannen onder de pleeggasten is er ook een verjonging bezig van de pleeggasten.

Figuur 1 toont de leeftijdsverdeling naar geslacht van de pleeggasten op 31/12/2018 en dit in de perspectiefbiedende en perspectiefzoekende module (# 128).

Figuur 1: Leeftijdsverdeling naar geslacht

Bron: Eigen registratie PZWVL

We zien dat waar in 2017 een ruime 30% van de pleeggasten jonger dan 30 jaar is, dit in 2018 al 35% van de pleeggasten betreft. Tegelijkertijd zien we het aandeel van de 60 jarigen of ouder en het aandeel van de

pleeggasten tussen de 30 en de 59 met 2% afnemen, namelijk 23% van de pleeggasten is 60 jaar of ouder en 42% van de pleeggasten is tussen de 30 en de 59 jaar.

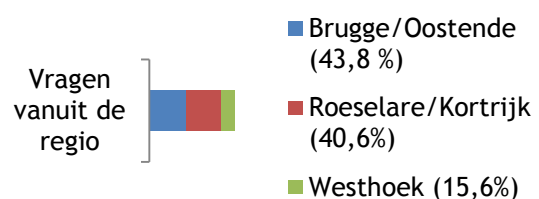
De pleeggasten zijn ook voornamelijk Belg van **nationaliteit**. Er zijn twee pleeggasten die geen Belg zijn, één van hen heeft een niet-Europese nationaliteit.

Gasten-vragen

Pleeggasten zijn een specifieke groep binnen pleegzorg. Een pleegzorgsituatie gebeurt voor hen immers in de vrijwilligheid. De begeleiding van een pleegvast start initieel vanuit een vraag naar pleegzorg aan het specifieke team voor pleeggasten ('team volwassenen'). In 2018 registreerden we 39 vragen voor pleegzorg voor mensen met een beperking en/of psychiatrische problematiek. Deze 39 vragen zijn 7 vragen uit 2017 waarvan 3 vragen uitmondten in een aanmelding en later een begeleiding en 4 vragen geen verder gevolg meer kenden. De 32 nieuwe vragen leidden 21 keer tot een effectieve aanmelding voor pleegzorg, 8 vragen zijn nog lopende en 3 vragen beperkten zich tot de vraagstelling zonder verder gevolg.

De regio van waaruit de vragen gesteld worden aan pleegzorg is als volgt verdeeld over de provincie West-Vlaanderen (zie figuur 2):

Figuur 2: Regionale herkomst van vragen voor pleegzorg:

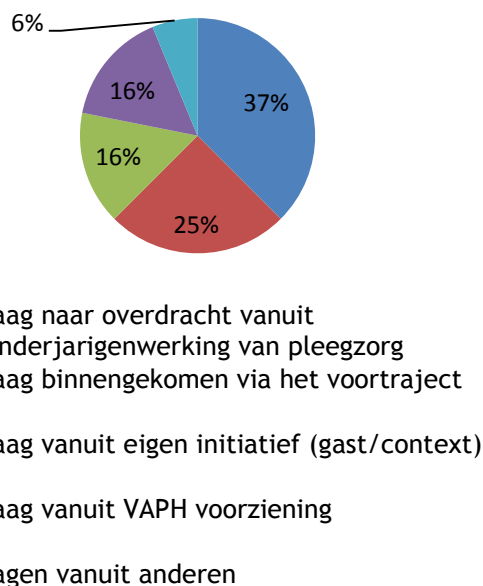

Bron: Eigen registratie PZWVL

De meeste vragen komen uit Brugge/Oostende, gevolgd door Roeselare/Kortrijk. Het minst aantal vragen komt uit de Westhoek wat uiteraard ook de laagste bevolkingsdichtheid kent, maar waar ook wel enkele grote voorzieningen voor mensen met een beperking zich situeren.

De vragen aan pleegzorg voor pleeggasten komen ook uit diverse hoek. Figuur 2 toont vanwaar de vragen komen. De groep vragen die binnengekomen zijn via het voortraject betreft het intern doorgeven van geïnteresseerden en is in die zin wellicht ook eerder vragen vanuit eigen initiatief. Opmerkelijk is de verdubbeling van de vragen vanuit de eigen dienst voor pleegzorg sinds 2015. Jaarlijks blijven deze vragen toenemen in aantal. Dit zijn vragen vanuit de minderjarigen (of de context) die de leeftijd van meerderjarigheid bereiken, én die een beperking hebben en/of een psychiatrische problematiek én waarvoor pleegzorg verder kan lopen na de leeftijd van 18 (of 21) jaar.

Figuur 2: overzicht oorsprong van vragen

Bron: Eigen registratie PZWVL

Tegelijkertijd zien we dat vragen vanuit VAPH voorziening in 2018 gelijk blijven met deze van 2017. Dit terwijl voordien (2015, 2016) er een enorme daling in vragen voor pleegzorg was vanuit de VAPH voorzieningen. Ook vragen op eigen initiatief daalt in aantal. Hiermee toont zich het belang van een continue inzet op bekendmaking van pleegzorg voor volwassenen en op het aangaan van samenwerkingsverbanden met VAPH voorzieningen. In 2018 realiseerde pleegzorg West-Vlaanderen twee samenwerkingen.

Allereerst ontstond er een specifiek project met Victor vzw voor ondersteuningsgezinnen. Vzw Victor biedt ambulante mobiele opvoedingsondersteuning aan voor personen met autisme en hun gezin uit de provincie West-Vlaanderen. Een kind of jongere met autisme opvoeden of samenleven met een volwassene met autisme vraagt dagelijks veel energie van de ouders of mantelzorgers. Om even op adem te komen zoeken Vzw Victor en pleegzorg in kader van het gezamenlijk project naar ondersteuningsgezinnen, die het kind, de jongere of volwassene met autisme een avond en nacht, een weekend of enkele dagen in de vakantie kunnen opvangen. Op deze wijze zoekt men voor één pleegvast een ondersteuningsgezin. Het is een moeizaam proces om die ondersteuningsgezinnen te vinden.

Een tweede project situeert zich op vlak van de vermaatschappelijking van de zorg. En is een co-housing project. Vanuit de G-voetbal in Brugge contacteerden (pleeg)mama's uit zorg voor de toekomst van hun zonen met een verstandelijke beperking 't Veldzicht in de Brugse omgeving. Een vzw die werkt met de talenten van mensen met een beperking en/of een kwetsbaarheid.¹ 't Veldzicht engageerde zich voor een woonproject voor gasten met een beperking.

Aan dit idee werd de expertise gekoppeld van pleegzorg West-Vlaanderen inzake selectie van het gastgezin, de match met de pleeggasten en de blijvende ondersteuning van gasten en van gastgezin in functie van het samenwonen.

Ten slotte, het gastenboek

Veel warmte. En ook veel plezier geven de pleeggasten aan zowel hun gastgezin alsook aan hun pleegzorgbegeleider. Pleegzorgbegeleiders merken dit op doorheen hun begeleidingen en tijdens participatieactiviteiten met de gasten. Het

¹ 't Veldzicht biedt dagbesteding, ambulante en mobiele woon ondersteuning, begeleid werken, stages binnen een veilige leeromgeving, vorming alsook ondersteuning bij de invulling van vrije tijd (www.veldzicht.be).

maakt iedereen gedreven. Er ontstaan veel initiatieven die warmte uitstralen.

In 2018 startte een tijdschrift voor de gasten met bijdrage van de gasten. Het tijdschrift heeft als titel 'VOLG' wat een samentrekking is van VOLwassen Gasten. Het tijdschrift wordt gemaakt is terug te vinden op de website van pleegzorg West-Vlaanderen (onder nuttige documenten).

Dit tijdschrift ontstond in de schoot van de ontmoetingsgroep voor pleeggasten. Deze ontmoetingsgroepen zijn momenten waarop pleegzorg West-Vlaanderen voor de pleeggasten de mogelijkheid tot ontmoeten biedt. Pleeggasten komen zo in verbinding met elkaar.

Via de ontmoetingen tussen de pleeggasten geven we ook inhoud aan het participatieve luik. Een participatieve inbreng van pleeggasten biedt kansen om het beleid en de organisatie van pleegzorg West-Vlaanderen te optimaliseren en te verbeteren.

4

Vanuit de dienst voor pleegzorg organiseren we de ontmoetingsgroepen voor pleeggasten en ontstond het tijdschrift VOLG. Evenwel zijn er ook thema's die belangrijk zijn voor alle partners, dus ook voor pleegjongeren, ouders en pleegzorgers. Deze thema's kunnen geagendeerd worden op een participatieraad door de pleeggasten van waaruit adviezen omtrent de werking van de dienst vertrekken.

Meer info? Zie

<http://www.pleegzorgvlaanderen.be/west-vlaanderen>.